

POSUDEK VEDOUCÍHO NA DIPLOMOVOU PRÁCI

studenta Michala Kotrby

na téma: Od lásky k bližnímu k lásce k člověku

Popis diplomové práce. Má:

- a) 103 stran, včetně dvou úvodních stran nečíslovaných;
- b) titulní stranu s dvojjazyčným názvem;
- c) obsah, prohlášení a poděkování;
- d) třístránkový appendix;
- e) roztríděný soupis použité literatury na pěti!! stranách čítající 60 titulů, nich dva řecky, jeden latinsky a 21 německy psaných relevantních odborných (v oborech Nový zákon a filozofie) publikací;
- f) německy psaný dvoustránkový Zusammenfassung;
- g) vlastní stať na stranách 4-93, která je roztríděna na devět kapitol;
- h) poznámkový aparát čítající 98 položek. Lze proto konstatovat, že všechny formální náležitosti diplomové práce jsou splněny.

Hodnocení práce:

Diplomová práce na pomezí biblistiky a filozofie má svým literárním charakterem blízko k eseji (filozofova reflexe náboženských textů, resp. myšlenkového světa Bible). Zevrubná analýza tématu „bližní“ prozrazuje svěbytného a pilného myslitele, důkladně obeznámeného s biblickými texty Starého i Nového zákona. Vyznačuje se originálním přístupem a zcela samostatným svérázným uchopením novozákonní látky, které spočívá v promyšlenosti obsahů (zvěsti) a velké citlivosti k detailům výpovědí biblických textů. Zvěst těchto textů vystihuje velmi trefně a zejména žalmy dokáže nasvítit z takového úhlu, že se jejich obsah rozezná mnohdy velmi překvapivě a nově.

Jako klad však chci vyzdvihnout a ocenit několik metodologických (formálních) skutečností:

I. samostatné přemýšlení autora, které se projevuje malým zřetelem ke kritickému bádání textovému. Autor ovšem výsledky kritického bádání zná, ale nekompiluje, neboli nenechává se jimi ovlivnit do té míry, aby mu poznamenaly jeho vlastní perspektivu a potlačily schopnost tvůrčího přístupu, tj. schopnost rozumět jim v ryze osobní, existenciální poloze. Kotrba nenaslouchá biblickému textu prizmatem předchozích výzkumů, ale nechává text promlouvat samotný v jeho literárním kontextu, v jeho didaktickém účinku pro aktuálního posluchače a jeho zvěst domýšlí specifickým (osobitým) způsobem (mnohde hlavně kvůli sobě samému). Existenciální ponor do zkoumaného textu je inspirativní.

II. osobitý jazyk (nezatížený odbornou terminologií) a vynalézavý slovník diplomové práce, z něhož vyplývá, že se autor nenechal ovlivnit módní teologickou intelektuálštinou, ani si neusnadnil svou pozici přemíláním metafyzických frází.

III. opatrnost při zkoumání tématu, která se projevuje vážením (potěžkáváním) slov, hledáním co nejpříměřejšího výrazu, stálou sebereflexí, snahou reflektovat náboženské podněty nezaujatě a velmi plachým dotýkáním se nových skutečností

IV. citlivost pro myšlenkové pohyby a vývoj (prolínání) motivů ve sledovaných textech. Vedle snahy o postižení společného motivu různých textů se Kotrba snaží zachytit vnitřní principy náboženského vývoje, proces náboženského sebeuvědomování, proces růstu a proměny náboženské zkušenosti.

V. neuzavřenost, tj. nehotovost vlastních výpovědí je výrazem soustavného promýšlení (opracovávání) spojeného s reflexí vlastních výpovědí. V tomto smyslu zasluží pochvalu pokus o kritickou sebereflexi v závěru práce.

Obsahovým přínosem Kotrbovy práce je:

I. autobiografická interpretace Pavlovy teologie (Pavlova existenciální zkušenost jako prisma jeho učení).

II. praktikování intertextuální perspektivy (nejen v propojenosti zvěsti Starého a Nového zákona), tj. ohled na různé kontexty napomáhá nacházet nový význam starých motivů.

III. výtky týkající se absence Ježíšovy maximy v jeho vlastním učení. Ta prozrazuje kritický přístup nejen k samotné látce evangelií, ale i k přímým Ježíšovým výrokům (ipsisima verba).

IV. teologizující tendence dané soustavnou konfrontací různých textů, či spíše záměr postihnout určitou religionistickou koncepci v přemýšlení o proměnách starověké víry v Boha.

Podněty k rozpravě:

I. Podle jakého kritéria se mění styl řeči v diplomové práci z neosobní (objektivní) výpovědi do osobní (subjektivní) mající charakter vyznání (slovesa v 1. pl.)?

II. Z jakých důvodů student nerozlišuje teologii jednotlivých evangelistů a nediferencuje epištoly na Pavlovy a pavlovské (případně nebere v úvahu okolnosti související s jejich vznikem)?

Závěr: diplomová práce Michala Kotrby je podnětné, zralé a obhajitelné dílo, které doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jej jako výborné (1) bez ohledu na to, jak se student vyrovná s podněty k rozpravě.

V Praze, dne 3.5. 2012

Jiří Beneš